

Uniwersytet
Wrocławski

Teoretyczne i praktyczne aspekty wykonywania kary ograniczenia wolności

pod redakcją
Adama Kwiecińskiego

Wrocław 2016

**Teoretyczne i praktyczne aspekty
wykonywania kary ograniczenia wolności**

Prace Naukowe
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Seria: **e-Monografie**

Nr 86

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/80489>

Teoretyczne i praktyczne aspekty wykonywania kary ograniczenia wolności

**pod redakcją
Adama Kwiecińskiego**

dra nauk prawnych, Uniwersytet Wrocławski

Wrocław 2016

Kolegium Redakcyjne

prof. dr hab. Leonard Górnicki – przewodniczący

dr Julian Jezioro – zastępca przewodniczącego

mgr Aleksandra Dorywała – sekretarz

mgr Bożena Górna – członek

mgr Tadeusz Juchniewicz – członek

Recenzent: *prof. dr hab. Maciej Szostak*

© Copyright by Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Korekta: *Anna Noga-Grochola*

Projekt i wykonanie okładki: *Karolina Drozd*

Skład i opracowanie techniczne: *Magdalena Gad, Tomasz Kalota* eBooki.com.pl

Druk: *Drukarnia Beta-druk*, www.betadruk.pl

Wydawca

E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

ISBN 978-83-65431-34-9 (druk)

ISBN 978-83-65431-35-6 (online)

Spis treści

SŁOWO WSTĘPNE	9
Stanisław Burdziej	
WYKORZYSTANIE KARY OGRANICZENIA WOLNOŚCI W MODELU <i>PROBLEM-SOLVING JUSTICE</i>	11
Monika Cendrowska	
SYLWETKA SKAZANEGO NA KARĘ OGRANICZENIA WOLNOŚCI NA PODSTAWIE AKT SĄDOWYCH SĄDU REJONOWEGO DLA WROCŁAWIA – ŚRÓDMIEŚCIA	25
Anna Janus-Dębska	
CZYNNIKI UTRUDNIAJĄCE EFEKTYWNE WYKONYWANIE KARY OGRANICZENIA WOLNOŚCI.....	37
Grzegorz Miśta	
WROCŁAWSKI KASKADOWY MODEL WYKONYWANIA KARY OGRANICZENIA WOLNOŚCI. OD KRYZYSU DO EFEKTYWNEGO WYKONYWANIA KAR.....	57
Kamila Mrozek	
PODSTAWY STOSOWANIA ODROCZENIA WYKONANIA KARY OGRANICZENIA WOLNOŚCI	71
Magdalena Niewiadomska-Krawczyk	
WPŁYW NOWEJ TREŚCI KARY OGRANICZENIA WOLNOŚCINA CZYNNOŚCI ZAWODOWEGO KURATORA SĄDOWEGO ZWIĄZANE Z JEJ WYKONYWANIEM	79
Piotr Ochman	
Z PROBLEMATYKI KARY OGRANICZENIA WOLNOŚCI W PRAWIE KARNYM GOSPODARCZYM (UWAGI NA MARGINESIE PRZESTĘPSTW PRZECIWKO OBROTOWI GOSPODARCZEMU).....	93
Robert Pelewicz	
NORMATYWNY STATUS SĄDOWEGO KURATORA ZAWODOWEGO A EFEKTYWNE WYKONYWANIE KARY OGRANICZENIA WOLNOŚCI NA TLE OSTATNICH NOWELIZACJI KODEKSU KARNEGO WYKONAWCZEGO.....	105
Renata Pietruszka	
KARA OGRANICZENIA WOLNOŚCI ORAZ KARA GRZYWNY JAKO REAKCJA NA NARUSZENIE PRZEZ SKAZANEGO WARUNKÓW PRÓBY	123
Bartosz Pilitowski	
WSPARCIE SĄDU I SŁUŻBY KURATORSKIEJ PRZEZ WYSPECJALIZOWANĄ ORGANIZACJĘ SPOŁECZNĄ – MODEL CENTRUM SPRAWIEDLIWOŚCI NAPRAWCZEJ W TEORII I PRAKTYCE	139

Katarzyna Liżyńska, Anna Płońska

KARA OGRANICZENIA WOLNOŚCI W PRAWIE O WYKROCZENIACH W ŚWIETLE NAJ-
NOWSZYCH ZMIAN POLITYKI KRYMINALNEJ 161

Krzysztof Stasiak

WYMIAR KARY OGRANICZENIA WOLNOŚCI I JEGO WPŁYW NA EFEKTYWNE WYKO-
NYWANIE TEJ KARY – NA PODSTAWIE BADAŃ EMPIRYCZNYCH..... 169

BIBLIOGRAFIA 181

Słowo wstępne

Problem wzmocnienia dynamiki stosowania oraz poprawy efektywności wykonywania kary ograniczenia wolności od lat zajmuje jedno z ważniejszych miejsc w debacie nad docelowym kształtem polityki karnej w Polsce. Dla praktyków i badaczy tej sankcji z pewnością inspiracją do wzmożonych działań na rzecz jej reformy są doświadczenia zagraniczne. W Stanach Zjednoczonych i w krajach Europy Zachodniej kary zbliżone w swej treści i charakterze uzyskują poważny udział w ogólnej liczbie skazań za przestępstwa, stając się realną alternatywą dla krótkoterminowego pozbawienia wolności. Wśród przedstawicieli naszej doktryny prawa karnego akcentuje się także pogląd, iż kara ograniczenia wolności posiada ten walor również w stosunku do trudnej do spłacenia grzywny.

Co istotne, w zgodnej opinii osób zajmujących się problematyką środków penalnych, kara ograniczenia wolności posiada ogromny potencjał, którego uruchomienie leży nie tylko w interesie wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa (redukcja tą drogą populacji więziennej), ale w szeroko rozumianym interesie społecznym. Spełnia ona najistotniejsze cele kary, a więc retributywny oraz prewencyjny, jednocześnie będąc pozbawiona obciążeń, jakie wiążą się z izolacją penitencjarną. Przy prawidłowej organizacji daje także szansę na zmianę postrzegania instytucji wymiaru sprawiedliwości i aparatu wykonawczego przez społeczeństwo, a finalnie także samych skazanych i możliwości ich reintegracji. Jednak ukształtowanie i organizacja jej wykonania, zwłaszcza kluczowego elementu, jakim bez wątpienia pozostaje nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne, od lat pozostaje poważnym wyzwaniem dla wszystkich osób zajmujących się tą sankcją.

Podjęmowane zabiegi mające na celu usprawnienie procedur wykonawczych, usunięcie niespójności między regulacjami kodeksu karnego a kodeksu karnego wykonawczego, odciążenie sądu i wzmocnienie pozycji kuratora sądowego w toku jej wykonania tylko częściowo przyniosły zakładane efekty. Ustawodawca na przestrzeni ostatnich lat starał się kilkakrotnie odwrócić tę niekorzystną tendencję. Nowelizacje prawa karnego z dnia 24 lipca 2003 r. (Dz. U. Nr 142, poz. 1380), 5 listopada 2009 r. (Dz. U. Nr 206, poz. 1589 ze zm.) czy z 16 września 2011 r. (Dz. U. Nr 240, poz. 1431) w sposób istotny przebudowały model wykonania tej kary przyjęty w 1997 r. Kolejne fundamentalne zmiany przyniosła ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz. U. poz. 396). Dynamikę toczącego się wokół kary ograniczenia wolności procesu legislacyjnego i problemy związane z przyjęciem optymalnych rozwiązań w tym obszarze dobrze ilustruje fakt, iż

już rok później (ustawą z dnia 11 marca 2016, Dz. U. poz. 428) niektóre z przyjętych wtedy rozwiązań odrzucono.

Już tylko powyższe uwagi mogą stanowić wystarczające uzasadnienie poświęcenia odrębnej pracy problemom związanym z wykonywaniem kary ograniczenia wolności. Książka „Teoretyczne i praktyczne aspekty wykonywania kary ograniczenia wolności” jest taką właśnie próbą prezentacji najbardziej aktualnych zagadnień łączących się z tytułową sankcją w przełomowym dla niej momencie, to jest znaczącej reformy prawa karnego. Jest ona w pewnym zakresie pokłosiem konferencji pt. „Kara ograniczenia wolności w perspektywie nowych założeń polityki kryminalnej w Polsce”, która odbyła się w dniach 25–26 lutego 2016 roku na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, a której organizatorami byli: Sąd Okręgowy we Wrocławiu, Dolnośląskie Stowarzyszenie Kuratorów Sądowych „Frontis” oraz Katedra Prawa Karnego Wykonawczego Uniwersytetu Wrocławskiego.

Poszukiwanie optymalnego modelu wykonywania kary ograniczenia wolności musi zakładać ścisłą współpracę i otwartość na wymianę poglądów między teoretykami a praktykami, wśród nich zwłaszcza między sędziami i kuratorami sądowymi. Spojrzenie tych, którzy w swojej pracy zawodowej napotykają konkretne trudności w realizacji orzeczeń skazujących na karę ograniczenia wolności, umożliwi odmienne, szersze spektrum oceny dokonanych na przestrzeni lat zmian w normatywnej regulacji tej kary. Co jest charakterystyczne, zarówno w trakcie wystąpień konferencyjnych, jak i w tekstach przygotowanych przez Autorów do tej książki, propozycje obu grup, mimo że przedstawiane z różnych pozycji zawodowych i doświadczeń, w najistotniejszych punktach są zbieżne. Teraz najważniejsze wydaje się, aby te wspólne postulaty zostały uwzględnione w kolejnych zmianach legislacyjnych i pozwoliły w końcu wyzwolić z kary ograniczenia wolności tkwiący w niej potencjał.

Adam Kwieciński

Bibliografia

- Andrejew I., *Kodeks karny. Krótki komentarz*, Warszawa 1981.
- Bachnat P., *Podstawowe zadania kuratorów sądowych w ustawodawstwie polskim*, [w:] D. Wójcik (red.), *Kuratela sądowa. Sukcesy i porażki*, Warszawa 2010.
- Bafia J., Mioduski K., Siewierski M., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 1977.
- Bałandynowicz A., *Probacja. Wychowanie do wolności*, Primum, Warszawa 1996.
- Bałandynowicz A., *System probacji – kary średniej mocy i środki wolności dozorowanej jako propozycja sprawiedliwego karania*, „Prokuratura i Prawo” 2005, nr 12.
- Bieńkowska E., [w:] G. Rejman (red.), *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, Warszawa 1999.
- Blader S.L., Tyler T.R., *Testing and extending the group engagement model: linkages between social identity, procedural justice, economic outcomes, and extrarole behavior*, „The Journal of Applied Psychology” 2009, 94, nr 2.
- Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., *Kryminologia*, Gdańsk 2001.
- Bogunia L., Kalisz T., *W sprawie interpretacji art. 67 k.k.w. Rozważania o celach wykonywania kary pozbawienia wolności i kierunkach współczesnej polityki penitencjarnej*, „Nowa kodyfikacja prawa karnego” 2010, t. XXVI.
- Bogunia L., *Kurator jako organ prawa karnego wykonawczego*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 1998, t. III.
- Bojarski M., [w:] M. Bojarski, A. Płońska, Z. Świda, *Podstawy materialnego i procesowego prawa o wykroczeniach*, Wrocław 2012.
- Bojarski M., Płońska A., *O większą elastyczność środków oddanych do dyspozycji sędziemu w prawie o wykroczeniach*, [w:] *Między nauką a praktyką prawa karnego. Księga Jubileuszowa Profesora Lecha Gardockiego*, Warszawa 2014
- Bojarski M., Radecki W., *Spory na tle zróżnicowania wykroczeń i przestępstw*, [w:] A. Marek, T. Oczkowski (red.), *Problem spójności prawa karnego z perspektywy jego nowelizacji. Materiały Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Prawa Karnego. Toruń 20–22 września 2010 r.*, Warszawa 2011.
- Buczkowski K., Czarnecka-Działuk B., Drapała K., Marczewski M., Ostaszewski P., Więcek-Duranska A., Wójcik D., *Wyniki analizy dozoru kuratora orzeczonego przy warunkowym zawieszeniu kary pozbawienia wolności – na podstawie akt wykonawczych*, [w:] D. Wójcik (red.), *Kuratela sądowa. Sukcesy i porażki*, Warszawa 2010.
- Buczkowski K., Wojtaszek M., *Przestępstwa gospodarcze w praktyce prokuratorskiej i sądowej*, Warszawa 1998.
- Budyn-Kulik M., *Komentarz do art. 75(a) Kodeksu karnego, teza 3*, [w:] M. Mozgawa (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. VII, Wolters Kluwer 2015, wersja elektr.

- Burdziej S., *Funkcjonowanie Community Court w praktyce – na przykładzie Red Hook Community Justice Center w Nowym Jorku*, [w:] C. Kulesza, D. Kuźelewski, B. Pilitowski (red.), *Współpraca organizacji społecznej z wymiarem sprawiedliwości. Poradnik*, Białystok 2015.
- Burdziej S., Pilitowski B., *Polskie sądy z perspektywy obywateli - podsumowanie pięciu lat programu „Obywatelski Monitoring Sądów”*, „Krajowa Rada Sądownictwa – Kwartalnik” 2015, nr 4.
- Butts J., *Introduction: Problem-Solving Courts*, „Law Policy” 2001, nr 23(2).
- Chmielewska A., *Rola kuratora sądowego w relacji z dozorowanymi – sprawcami przestępstw*, „Probacja” 2014, nr 1.
- Christie N., *Conflicts as Property*, „British Journal of Criminology” 1977, 17, nr 1.
- Christie N., *Dogodna ilość przestępstw*, Towarzystwo Edukacji Prawnej, Warszawa 2004.
- Currie E., *Crime and Punishment in America*, New York, Picador, 2013.
- Cyprian T., *Próba określenia przestępstwa gospodarczego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1958, nr 3.
- Czapska J., Radomska E., Wójcik D., *Police Legitimacy, Procedural Justice, and Cooperation with the Police: A Polish Perspective*, „Varstvoslovije, Journal of Criminal Justice and Security” 2014, nr 4.
- Dąbkiewicz K., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, LEX on-line 2016, teza 6. do art. 55 k.k.w.
- Dąbkiewicz K., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2015.
- Dudka K., *Formy udziału organizacji społecznej w procesie karnym*, „Ius Novum” 2007, nr 4.
- Duracz-Walczak A., Strzępek K., *Kara ograniczenia wolności-alternatywa kary, pozbawienia wolności do lat dwóch*, [w:] B. Hołyst (red.), *Problemy współczesnej penitencjarystyki w Polsce*, Warszawa 1984.
- Ereciński T., Gudowski J., Iwulski J., *Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz*, wyd. 2, Warszawa 2010.
- Europejskie reguły dotyczące sankcji i środków alternatywnych, Zalecenie R (92) 16, Memorandum wyjaśniające*, [w:] *Polski system probacji, stan i kierunki rozwoju w kontekście standardów europejskich, Materiały z konferencji Komisji Praw Człowieka i Praworządności 27–28 października 2008 r.*, Kancelaria Senatu RP, Warszawa 2010.
- Foucault M., *Nadzorować i karać. Narodziny więzienia*, Aletheia, Warszawa 2009.
- Gardocki L., *O relacji między typem przestępstwa a zagrożeniem ustawowym*, „Państwo i Prawo” 1979, nr 8/9.
- Gardocki L., *Prawo karne*, Warszawa 2011.
- Gensikowski P., *Analiza możliwości implementacji wybranych procedur stosowanych w Midtown Community Court oraz Red Hook Community Justice Center w Nowym Jorku w warunkach polskiego prawa karnego*, [w:] C. Kulesza, D. Kuźelewski, B. Pilitowski (red.), *Współpraca organizacji społecznej z wymiarem sprawiedliwości. Poradnik*, Temida2, Białystok 2015.

- Giętkowski R., [w:] R. Stefański (red.) *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. 14, 2016 – www.legalis.pl [dostęp 15.04.2016].
- Giętkowski R., [w:] R.A. Stefański (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2015.
- Giętkowski R., *Kara ograniczenia wolności w polskim prawie karnym*, Warszawa 2007.
- Górniok O., *O przestępczości gospodarczej w okresie przechodzenia do gospodarki rynkowej*, „Przegląd Sądowy” 1992, nr 5/6.
- Górniok O., *Pojęcie przestępczości gospodarczej a jej społeczno-polityczna warstwa*, [w:] E.W. Pływaczewski (red.), *Aktualne problemy prawa karnego i kryminologii*, Białystok 1998.
- Górniok O., *Problem przestępczości gospodarczej w świetle zaleceń Rady Europy*, „Państwo i Prawo” 1991, nr 9.
- Górniok O., *Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu*, [w:] O. Górniok (red.), *Prawo karne gospodarcze*, Warszawa 2003.
- Grabarczyk G., *Przestępczość gospodarcza na tle przemian ustrojowych w Polsce*, Toruń 2002.
- Grześkowiak A., *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. 3, 2015 – www.legalis.pl [dostęp 15.04.2016].
- Grześkowiak A., *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. 3, 2015.
- Hoc S., [w:] M. Filar, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2012.
- Hołda Z., Postulski K., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Gdańsk 2005
- Hołda Z., Postulski K., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, LEX on-line 2016, teza 5, do art. 2.
- Hołyst B., *Kryminologia*, Warszawa 1999.
- Hołyst B., Wojtera E., *Bezpieczeństwo kuratorów sądowych w świetle badań ogólnopolskich*, Warszawa 2013.
- Hryniewicz-Lach M., *komentarz do art. 34 kk*, [w:] R. Zawłocki (red.), *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, wyd. 3, 2015 – www.legalis.pl [dostęp 15.04.2016].
- Huddleston W., Marlowe D.B., *Painting the Current Picture: A National Report Card on Drug Courts and Other Problem Solving Court Programs in the United States*, National Drug Court Institute, 2011.
- Humienna E., Humienny E., Cycuła P., *Nie lubię poniedziałku. Wsparcie osób skazanych na karę ograniczenia wolności oraz pracę społecznie użyteczną na przykładzie projektu „Zaprobowani – aktywizacja społeczna i zawodowa jako wzmocnienie działań probacyjnych”*, Wrocław 2012.
- Hummel R., *The Bureaucratic Experience*, St. Martin's, New York 1977.
- Iwański Z.S., *Kryzys kary pozbawienia wolności*, „Probacja” 2015, nr 1.
- Jakubowska-Hara J., *Kilka refleksji na temat kary grzywny w związku z nowelizacją kodeksu karnego z 20 lutego 2015 r.*, [w:] M. Bojarski, J. Brzezińska, K. Łuczar (red.), *Problemy współczesnego prawa karnego i polityki kryminalnej. Księga Jubileuszowa Profesor Zofii Sienkiewicz*, Wrocław 2015.
- Jakubowska E., *Kara ograniczenia wolności w świetle reformy prawa karnego*, [w:] *Reforma prawa karnego*, Warszawa 2014.

- Janus-Dębska A., *Uwarunkowania efektywnego wykonania kary ograniczenia wolności*, „Probacja” 2014, nr 3.
- Janus-Dębska A., *Orzekanie i wykonywanie kary ograniczenia wolności w świetle badań statystyczno-kryminologicznych*, [w:] A. Babiński, M. Jurgilewicz, N. Malec (red.), *Państwo Prawo Bezpieczeństwo*, T. I, Szczytno 2015.
- Janus-Dębska A., *Uwarunkowania i przeszkody wykonania kary ograniczenia wolności*, [w:] M.H. Kowalczyk, M. Szykut, *Współczesne problemy resocjalizacji. W poszukiwaniu nowych rozwiązań*, Akapit, Toruń 2015.
- Janus-Dębska A., *Współpraca kuratorów z osobami organizującymi i nadzorującymi prace skazanych w ramach kary ograniczenia wolności w świetle badań własnych*, *Ministerstwo Sprawiedliwości*, „Probacja” 2015, nr 3.
- Jedynak T., Stasiak K., *Komentarz do ustawy o kuratorach sądowych*, Warszawa 2008
- Jedynak T., *Zadania kuratorów sądowych*, [w:] T. Jedynak (red.), K. Stasiak (red.), H. A. Haak, T. Szymanowski, Z. Ostrianska, N. Górską, M. Kokorzecka-Piber, W. Liszke, A. Martusze-wicz, A. Rzepniewski, Ł. Kwadrans, *Zarys metodyki pracy kuratora sądowego*, LexisNexis 2014.
- Kalisz T., *Zatrudnienie skazanych odbywających karę pozbawienia wolności*, Wrocław 2004.
- Karp D.R., Clear T.R., *Community Justice: A Conceptual Framework*, [w:] C.M. Friel (red.), *Boundary Changes in Criminal Justice Organizations*, Washington, DC 2000.
- Konarska-Wrzosek V., *W kwestii nowego kształtu kary ograniczenia wolności*, [w:] W. Górski, P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel (red.), *Zagadnienia teorii i nauczania prawa karnego. Kara łączna. Księga jubileuszowa Profesor Marii Szewczyk*, Warszawa 2013.
- Kulesza C., Kuźelewski D., *Czynnik społeczny w polskim procesie karnym – zagadnienia wybra-ne*, [w:] C. Kulesza, D. Kuźelewski, B. Pilitowski (red.), *Współpraca organizacji społecznej z wymiarem sprawiedliwości. Poradnik*, Białystok 2015.
- Kulesza C., Kuźelewski D., *Działanie Centrum Sprawiedliwości Naprawczej na etapie postępo-wania przygotowawczego*, [w:] C. Kulesza, D. Kuźelewski, B. Pilitowski (red.), *Współ-praca organizacji społecznej z wymiarem sprawiedliwości. Poradnik*, Białystok 2015.
- Kulesza C., Kuźelewski D., Pilitowski B., *Współpraca organizacji społecznej z wymiarem spra-wiedliwości*, Temida2, Białystok 2015.
- Lachowski J., [w:] M. Królikowski, R. Zawłocki (red.), *Kodeks karny. Część ogólna. T. II. Ko-mentarz. Art. 32–116*, wyd. 3, Warszawa 2015.
- Lachowski J., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2015.
- Lampe E. J., *Ogólne problemy prawa karnego gospodarczego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1998, nr 3.
- Lelental S., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, wyd. 3, Warszawa 2010.
- Lelental S., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Liżyńska K., Płońska A., *Zasadność kary aresztu w polskim prawie o wykroczeniach*, [w:] M. Bo-jarski, J. Brzezińska, K. Łuczarski (red.), *Problemy współczesnego prawa karnego i polityki kryminalnej. Księga Jubileuszowa Profesor Zofii Sienkiewicz*, Wrocław 2015.

- Łapińska K., Mańczuk M., *Udział społeczeństwa w wykonywaniu orzeczeń sądów karnych w Polsce*, [w:] C. Kulesza, D. Kuźelewski, B. Pilitowski (red.), *Współpraca organizacji społecznej z wymiarem sprawiedliwości. Poradnik*, Białystok 2015.
- Łazarska A., *Znaczenie specjalizacji sędziowskiej na przykładzie spraw gospodarczych*, „Przełęcz Sądowy” 2015, nr 2.
- Łętowska E., *Niedomagająca legitymizacja trzeciej władzy*, „Monitor Prawniczy. Dodatek «Perspektywy wymiaru sprawiedliwości»” 2010, nr 3.
- Majewski J., [w:] A. Zoll, *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, Warszawa 2008.
- Majewski J., *Kodeks karny. Komentarz do zmian 2015*, LEX a Wolters Kluwer business, Warszawa 2015.
- Maksymowicz K., *Odroczenie wykonania kary ograniczenia wolności*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 2010, t. V.
- Mamak K., *Funkcjonowanie dozoru elektronicznego w świetle badań aktowych*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2014, nr 3.
- Mamak K., Zajac D., *Dozór elektroniczny*, [w:] W. Wróbel (red.), *Nowelizacja prawa karnego 2015*, Kraków 2015.
- Marcinkowski W., *Kodeks karny. Część wojskowa. Komentarz*, Warszawa 2011.
- Melezini M., [w:] M. Melezini (red.), *System Prawa Karnego. t. 6. Kary i środki karne. Poddanie sprawy próbie*, Warszawa 2010.
- Melezini M., *Polityka karna sądów powszechnych w okresie obowiązywania nowej kodyfikacji karnej*, [w:] A. Rzepliński, I. Rzeplińska, M. Niełacna, P. Wiktorska (red.), *Pozbawienie wolności – funkcje i koszty. Księga Jubileuszowa Profesora Teodora Szymanowskiego*, Warszawa 2013.
- Mirchandani R., *Beyond Therapy: Problem – Solving Courts and the Deliberative*, „Law & Social Inquiry” 2008, 33, nr 4.
- Moore R., *Adult offenders' perceptions of their underlying problems: findings from the OASys self-assessment questionnaire*, „Findings” 2007, nr 284.
- Morawski L., *Zasady wykładni praw*, wyd. 2, Toruń 2010.
- Mycka K., Kozłowski T., *Paradoksy polskiej polityki karnej, czyli jak zapełniamy więzienia, nadużywając środków probacji*, „Probacja” 2013, nr 2.
- Niewiadomska-Krawczyk M., *Czynności zawodowego kuratora sądowego dla dorosłych związane z wykonywaniem kary ograniczenia wolności*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 2014, t. XXXIII. *Kary i środki wolnościowe w perspektywie praktyki orzeczniczej i wykonawczej*.
- NIK, *Tworzenie warunków do wykonywania kary ograniczenia wolności w formie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz prac społecznie użytecznych*, Nr ewid. 9/2012/P/11/122/LBI.
- Ochman P., *Karnoprawna ochrona rynku kapitałowego. Przepisy karne ustaw polskiego rynku kapitałowego*, Londyn 2014

- Ochman P., *Ochrona działalności bankowej w prawie karnym gospodarczym. Przepisy karne ustaw bankowych*, Warszawa 2011.
- Ornowska A., *Kara ograniczenia wolności w świetle nowelizacji kodeksu karnego i kodeksu karnego wykonawczego*, Opole 2013.
- Ostrihanska Z., *Diagnoza pracy kuratora sądowego*, [w:] T. Jedynek, K. Stasiak (red.), *Zarys metodyki pracy kuratora sądowego*, Warszawa 2008.
- Pawela S., *Kodeks karny wykonawczy. Praktyczny komentarz*, Warszawa 1999.
- Pawela S., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 1972.
- Pawlicka M., *Kuratela sądowa w Polsce, Europie i świecie – historia i stan obecny*, Warszawa 2007.
- Pelewicz R., *Czynności sądowego kuratora zawodowego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego*, „Probacja” 2013, nr 3.
- Pelewicz R., *Model dozoru elektronicznego w polskim prawie karnym na tle Rekomendacji CM / Rec (2014) 4 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich dotyczącej monitoringu elektronicznego*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2016, z. 1.
- Pelewicz R., *System dozoru elektronicznego w projekcie nowelizacji Kodeksu karnego (zagadnienia wybrane)*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2014, z. spec. 13.
- Piebiak Ł., *Sędziowie muszą iść w specjalizację*, „Rzeczpospolita” z 4 stycznia 2016 r.
- Pietruszka R., *Nowa treść kary ograniczenia wolności*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 2015, t. XXXVI.
- Postulski K., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2005.
- Postulski K., *Nowe zadania sądowych kuratorów zawodowych po zmianach przepisów kodeksu karnego wykonawczego*, [w:] A. Rzepliński, I. Rzeplińska, M. Niełacznna, P. Wiktorska (red.), *Pozbawienie wolności – funkcje i koszty. Księga Jubileuszowa Profesora Teodora Szymanowskiego*, Warszawa 2013.
- Postulski K., *Udział sądowego kuratora dla dorosłych w postępowaniu przed sądem*, „Probacja” 2010, nr 1.
- Postulski K., *Zmiany dotyczące właściwości sądu w postępowaniu karnym wykonawczym obowiązujące od dnia 1 lipca 2015 r.*, „Prokuratura i Prawo” 2015, nr 9.
- Postulski K., *Zmiany w wykonywaniu kary ograniczenia wolności*, „Probacja” 2011, nr 3.
- Przyjemski S.M., *Glosa do wyroku SN z dnia 30.5.1995 r.*, WR 87/95, WPP 1996, Nr 1.
- Radecki W., [w:] M. Bojarski, W. Radecki, *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, Warszawa 2013.
- Raglewski J., *Referat na posiedzenie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego dotyczący propozycji nowelizacyjnych Kodeksu karnego z 1997 r. w zakresie kar, środków karnych, środków probacyjnych, a także zagadnień związanych z wymiarem kary łącznej i zanikiem karania*, <http://bip.ms.gov.pl/pl/dzialalnosc/komisje-kodyfikacyjne/komisja-kodyfikacyjna-prawa-karnego/komisja-kodyfikacyjna-prawa-karnego-2009-2013/konferencje/rok-2011/> [dostęp 15.04.2016 r.].
- Rempel M., *The Role of the Judge in Specialized Problem – Solving Courts: Balancing Individualized Justice and Predictability*, [w:] M. Herzog-Evans (red.), *Offender Release and Su-*

- pervision: The Role of Courts and the Use of Discretion*, Wolf Legal Publishers, Oisterwijk, Netherlands.
- Rybicka-Ziarko J., *Community service jako współczesna perspektywa dla polskiego prawa karnego*, [w:] S. Wrzosek (red.), *Język – Prawo – Społeczeństwo*, t. III, Radom 2012.
- Skorupka S., Auderska H., Lempicka Z., (mały) *Słownik języka polskiego*, Warszawa 1969.
- Skreń R., Stasiorowski S., *Sądowy kurator zawodowy w świetle nowelizacji kodeksu karnego wykonawczego*, „*Probacja*” 2012, nr 2.
- Skupiński J., [w:] R.A. Stefański (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. 2, Warszawa 2015.
- Skupiński J., *O projekcie nowelizacji kodeksu karnego z dnia 4 kwietnia 2013 r., w zakresie środków penalnych. Kilka refleksji*, [w:] W. Górowski, P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel (red.), *Zagadnienia teorii i nauczania prawa karnego. Kara łączna. Księga jubileuszowa Profesor Marii Szewczyk*, Warszawa 2013.
- Solon-Lipiński M., Popiela M., *Model współpracy sądu z organizacją społeczną na przykładzie Stowarzyszenia Pomocy „Ludzie Ludziom” we Wrocławiu*, [w:] C. Kulesza, D. Kuźlewski, B. Pilitowski (red.), *Współpraca organizacji społecznej z wymiarem sprawiedliwości. Poradnik*, Białystok 2015.
- Solon-Lipiński M., *Użyteczni skazani*, „*Na Wokandzie*” 2015, nr 1.
- Sroka T., *Kara ograniczenia wolności*, [w:] W. Wróbel (red.), *Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz*, Kraków 2015.
- Stańdo-Kawecka B., *Krótkoterminowa bezwzględna kara pozbawienia wolności w teorii i badaniach empirycznych*, [w:] W. Górowski, P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel (red.), *Zagadnienia teorii i nauczania prawa karnego. Kara łączna. Księga jubileuszowa Profesor Marii Szewczyk*, Warszawa 2013.
- Stefański R.A., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2015.
- Szczygieł B., [w:] M. Melezini (red.), *System prawa karnego. Tom 6. Kary i środki karne związane z poddaniem sprawcy próbie*, Warszawa 2010.
- Szczygieł G.B., *Kary nieizolacyjne – kilka refleksji*, [w:] W. Górowski, P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel, (red.), *Zagadnienia teorii i nauczania prawa karnego. Kara łączna. Księga jubileuszowa Profesor Marii Szewczyk*, Warszawa 2013.
- Szewczyk M., *Czy i jaka alternatywa dla kary pozbawienia wolności*, „*Przegląd Prawa Karnego*” 1992, nr 7.
- Szewczyk M., *Kara ograniczenia wolności*, [w:] M. Melezini (red.), *Kary i środki karne. Poddanie sprawcy próbie*, t. 6, C.H. Beck Instytut Nauk Prawniczych, Warszawa 2010.
- Szewczyk M., *Kara pracy na cele społeczne na tle rozważań o przestępstwie i karze. Studium prawnoporównawcze*, Kraków 1996.
- Szymanowski T., *Skazania na bezwzględne kary pozbawienia wolności jako następstwo nieefektywnej polityki karnej*, „*Państwo i Prawo*” 2014, nr 4.
- Śpiewak J., *Kurator sądowy w postępowaniu karnym wykonawczym*, Warszawa 1999.
- Świetlicka M., *„Odpowiednie” stosowanie Kodeksu postępowania karnego w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe*, „*Prokuratura i Prawo*” 2006, nr 10.

- Tomkiewicz M., Udział przedstawiciela społecznego w procesie karnym, „Prokuratura i Prawo” 2012, 7–8.
- Tyler T.R., Lind E.A., *The Social Psychology of Procedural Justice*, New York 1988.
- Tyler T.R., *Procedural justice and the courts*, „Court Review” 2008, nr 44(1–2).
- Walczak S., *Prawo penitencjarne, zarys systemu*, Warszawa 1972.
- Winick B.J., *Therapeutic Jurisprudence and Problem Solving Courts*, „Fordham Urban Law Journal” 2002, 30, nr 3.
- Wojciechowska J., *Kodeks karny – część ogólna. Komentarz*, [w:] G. Rejman (red.), *Duże Komentarze Becka*, Warszawa 1999.
- Wojciechowska J., *Ustawa o ochronie obrotu gospodarczego w świetle prawomocnych skazań*, „Przegląd Prawa Karnego” 1997, nr 17.
- Wójcik D., (red.), *Kuratela sądowa. Sukcesy i porażki*, Warszawa 2010.
- Wójcik D., *Stosowanie w postępowaniu karnym narzędzi diagnostyczno-prognostycznych służących oszacowaniu ryzyka powrotności do przestępstwa*, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2012.
- Zagórski J., *Orzekanie i wykonywanie kary ograniczenia wolności oraz pracy społecznie użytecznej w Polsce*, Warszawa 2003.
- Zawadowski A., *Sędzia „sfinks”*, „Monitor Prawniczy. Dodatek «Perspektywy wymiaru sprawiedliwości»” 2010, nr 3.
- Zawłocki R., *Przestępstwa przeciwko mieniu i gospodarcze. System Prawa Karnego. Tom 9*, Warszawa 2011.
- Ziemiński Z., *Logika praktyczna*, Warszawa 1994.
- Zoll A., [w:] W. Wróbel (red.), *Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz*, Kraków 2015.
- Żółtek S., *Prawo karne gospodarcze w aspekcie zasady subsydiarności*, Warszawa 2009.

Przedstawiona do recenzji publikacja stanowi udaną próbę prezentacji najbardziej aktualnych zagadnień łączących się z tytułową sankcją w przełomowym dla niej momencie, tj. znaczącej reformy prawa karnego, której założeniem było m.in. przemodelowanie jej kształtu i treści normatywnej. [...]. Wśród jej Autorów odnajdujemy zarówno badaczy prawa karnego młodego pokolenia, których spojrzenie na tę sankcję wydaje się być nieskrępowane więzami zasadniczo niezmiennych od dziesięcioleci rozwiązań w tym obszarze, jak i praktyków, wśród nich sędziów i przedstawicieli kuratorskiej służby sądowej. Obecność tych ostatnich dodała niniejszej pracy dynamiczny charakter. Optyka osób, które na co dzień borykają się z realnymi trudnościami, stosując i wykonując tę sankcję, z pewnością wnosi niestandardowe spojrzenie na możliwości zmian zarówno instytucjonalnych, jak i organizacyjnych w tej karze. Co ciekawe, postulaty jednej i drugiej grupy, choć wyartykułowane z różnych pozycji i powodowane odmiennymi doświadczeniami, w najważniejszych punktach wydają się zbieżne. Najważniejsze, aby ten wspólny głos, dotyczący sankcji, która ma w sobie ogromny, niestety dotychczas niewykorzystany potencjał wychowawczy, dotarł i został uwzględniony przez decydentów. Taką właśnie szansę daje publikacja redagowana przez dra Adama Kwiecińskiego.

Z recenzji prof. dr. hab. Macieja Szostaka

ISBN 978-83-65431-34-9 (druk)

ISBN 978-83-65431-35-6 (online)